

Konferencia a börtönlelkészi szolgálat 10 éves jubileuma alkalmából

A büntetés-végrehajtási szervezet a börtönlelkészi szolgálat 10 éves jubileuma alkalmából konferenciát tartott 2010. október 13-án Pilisszentkereszten, a Bv. Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központjában. A tanácskozáson részt vettek – többek között – a történelmi egyházak magas rangú képviselői, a konferenciát megtisztelte jelenlétével dr. Kontrát Károly, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára is.

A rendezvény ökumenikus, hálaadó istentisztelettel kezdődött, amelyet a négy történelmi egyház börtönlelkészei tartottak. A hálaadó istentisztelet liturgiájában a Váci Fegyház és Börtön három elítéltje szolgált igeolvasásokkal és énekléssel.

A konferencia a levezető elnök, **Csóti András** bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok stratégiai és koordinációs helyettese köszöntő szavaival vette kezdetét. Ezt követően **dr. Kökényesi Antal** bv. altábornagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka tartotta meg előadását „Tíz éves a börtönlelkészség” címmel. Az előadó felvázolta a börtönlelkészség több mint száz évre visszanyúló történetét, majd a büntetés-végrehajtás jelenének problémáira, illetve a börtönlelkészek szerepére tért rá. Mint elmondta: a fogvatartottak létszámának meredek emelkedése, illetve az emberi jogi szervezetek, a CPT ajánlásai kettős nyomást gyakorolnak a magyar büntetés-végrehajtási szervezetre, amely a nemzetközi összehasonlításban is megállja a helyét. Utalt arra, hogy a Belügyminisztérium vezetése tisztában van azzal, hogy a büntetés-végrehajtás – a többi rendvédelmi szervhez képest – hátrányos helyzetben van. Dr. Kökényesi Antal hangsúlyozta, hogy a visszaeső bűnelkövetők arányának csökkentése nemcsak a büntetés-végrehajtás szakmai munkáján, hanem az társadalom egészének hozzáállásán múlik. Kijelentette, hogy a börtönlelkészek rendkívül jelentős szerepet játszanak abban, a börtönből szabadultak sikeresen illeszkedhesse- nek vissza a társadalomba.

Ezután a történelmi egyházak képviselői értékelték a börtönlelkészi szolgálat létrehozásának jelentőségét, s mondták el a börtönlelkészi munkával kapcsolatos gondolataikat. **Ittész János**, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke a börtönlelkészi szolgálatot a diakónia (a lelki gondoskodás) és a misszió, vagyis a szeretetszolgálat határán mozgó tevékenységként határozta meg. Az utógondozásról szólva – dr. Kökényesi Antal felvetésére reagálva – leszögezte, hogy a civil közösségeknek kötelességük a börtönből szabadultak befogadása. **Dr. Márkus Mihály** református püspök beszédében a felelősségre nevelés fontosságát emelte ki, illetve az oktatási rendszer hibájaként említette a felelősségre nevelés hiányát. Ennek kapcsán rámutatott arra, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek a bűnmegelőzési célzatú intézetlátogatások révén sokat tehetnek az ifjúság felelősségre nevelése terén. **Mohos Gábor**, a katolikus püspöki kar titkára, szövívője azt hangsúlyozta, hogy a börtön olyan hely, ahol a problémák kicsúcsosodnak, de ezek egyben a társadalom problémái is. Utalt a börtönlelkészi munka nehéz voltára, és arra, hogy annak eredményei számokban nem mérhetők. **Zoltai Gusztáv**, a Magyarországi Zsidó Hitközségek ügyvezető igazgatója – az előtte szólókhhoz hasonlóan – rendkívül fontosnak nevezte a börtönlelkészi szolgálat létrehozását, majd gyakorlati példákon – zsidó hitűkhöz a börtönben visszatért személyek sorsán át – szemléltette a börtönlelkészi munka jelentőségét.

A rendezvény délelőtti programjának lezárásaként **dr. Kökényesi Antal** oklevelet adott át a történelmi egyházak képviselőinek, elismerését és köszönetét fejezve ki számukra a börtönlelkészi szolgálat 10 éves jubileuma alkalmából.

A konferencia délután a börtönlelkészek és a büntetés-végrehajtási intézetek parancsnokainak hozzászólásaival folytatódott. **Schönberger András** főrabbi, a Baranya Megyei Bv. Intézet börtönlelkésze a börtönlelkészi szolgálat 10 évét tekintette át röviden, külön kitérve a kóser étkeztetés biztosításában elért eredményekre, illetve megköszönte börtönlelkész kollégái segítségét, amellyel munkáját támogatták. **Hajdú Miklós**, a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön lelkésze, a katolikus börtönlelkészek koordinátora hozzászólásában 20 évre visszatekintve Majzik Mátyás, Garami Lajos és mások munkájának jelentőségét méltatta. Elmondta, hogy a börtönlelkészek nemcsak a fogvatartottak, hanem a személyi állomány lelki gondozását is ellátják. Végül ismertette a katolikus börtönlelkészek továbbképzésének rendszerét és nemzetközi kapcsolatait. **Hafenscher Csaba** bv. alezredes, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bv. Intézet parancsnoka – többek között – arról beszélt, hogy a hitéletet folytató fogvatartottak nyugodtabbak, kiegyensúlyozottabbak, körükben kevesebb a fegyelmi ügy. Számos bizonytalan identitású fogvatartott található a börtönökben, nekik sokat segíthetnek a börtönlelkészek. **L. Molnár László**, a Budapesti Fegyház és Börtön lelkésze, aki 18 éve végzi ezt a munkát, a börtönlelkészek koordinációs tevékenységére, az ahhoz szükséges nyitottság fontosságára hívta fel a figyelmet. Kiemelte továbbá a fogvatartottak családi kapcsolatainak jelentőségét, s ismertette az ezzel kapcsolatos programokat. Ezt követően **Vatai Gyula** bv. ezredes, a Váci Fegyház és Börtön parancsnoka mondta el hozzászólását. A fogvatartottak lelki gondozása Vácott – több mint 20 éve – alapvetően Csuka Tamásné református börtönlelkész személyéhez kapcsolódik. Az intézetben folyó sokrétű hitélet egyik legfontosabb megnyilvánulása az APAC-körlet, a vallásukat gyakorló fogvatartottak körletének létrehozása. **Bízik László**, a Fővárosi Bv. Intézet evangélikus lelkésze hozzászólásában sorra vette, hogy a börtönlelkészi szolgálat felállításával mit nyertek a fogvatartottak, a büntetés-végrehajtás, illetve az egyházak. Kijelentette, hogy – a számos nehézség ellenére – „előre van már csak út”. **Cséri Zoltán** bv. ezredes, a Közép-Dunántúli Országos Bv. Intézet parancsnoka beszédében utalt az intézet börtönkapolnájának 1998. évi felszentelésére. Mint közölte: az intézet jelenleg 12 egyházzal működik együtt a fogvatartottak lelki gondozása érdekében. Hozzátette: a büntetés-végrehajtás és az egyházak – e téren – közös ügyért dolgoznak.

Csóti András levezető elnökként elmondta, hogy a börtönlelkészek a regisztrációjukkor a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának elismerő oklevelét, a munkájukat megőrkítő fotókat tartalmazó CD-t, illetve a „Hit- és erkölcsi, vallási alapismeretek fogvatartottaknak” című munkafüzetet vehették át.

Ezt követően az Agropreciál Kft. támogatásával megjelent munkafüzet szerzője, **dr. Békefy Lajos**, a Pálhalmi Országos Bv. Intézet börtönlelkésze kapott szót, aki röviden ismertette a kiadvány célját, tartalmát és sajátosságait; **Szabó József**, a Magyar Evangéliumi Börtönmisszió elnöke pedig a Veszélyeztetettekkel foglalkozó Keresztény Szervezetek 25. nemzetközi fórumára (Dobogókő, 2010. október 28.) hívta meg a konferencia résztvevőit.

Csóti András zárszavában elmondta, hogy a konferencia jól szemléltette, hogy a börtönlelkészi szolgálat tevékenysége a büntetés-végrehajtás kihagyhatatlan, szerves és egyik leghatékonyabb részévé vált. A börtönlelkészek munkája – amelyet dr. Kökényesi Antal nevében és személyesen is megköszönt – segítséget nyújt a fogvatartottaknak a börtönáltalmak elviselésében, a hithez vezető út megtalálásában, és nagyban befolyásolja az utógondozás sikerességét. A fogvatartottak lelki gondozásának hatékonyságról szólva egy Calcuttai Szent Teréztől származó idézettel fejezte beszédét: „Amit mi teszünk, az csak egy csepp a tengerben, de ha nem tennénk, az az egy csepp nagyon hiányozna.”

D. F. I.